

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 20Csp/49/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416209375
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2017:6416209375.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

N. súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, v konaní právne zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanému: J. P., V. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. E. Č.. XX, v konaní o zaplatenie 191,69 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 156,27 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 03.11.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.11.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.12.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.01.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.02.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.03.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.04.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 17,71 Eur od 21.05.2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 14,59 Eur od 21.06.2014 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 63 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.10.2016 žiadal pôvodný žalobca Consumer Finance Holding a.s. uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 191,69 Eur s úrokom z omeškania 5,5 % ročne od 03.11.2013 do zaplatenia a nahradiť trovy konania z titulu zmluvy o pôžičke tvrdiac, že poskytol žalovanému sumu 212,52 Eur, z ktorej tento neuhradil nič.

2. Uznesením č. k. 20Csp/49/2016-34 zo dňa 05.09.2017 súd pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že na miesto spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. vstúpil do konania žalobca.

3. Žalovaný prevzal žalobu spolu s príslušnými poučeniami dňa 06.03.2017, no k veci sa nevyjadril.

4. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z.), nakoľko sa jednalo o spotrebiteľskú vec, išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1.000,- Eur.

5. Na základe žalobcom predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 26.07.2013 zmluvu označenú ako „zmluva o pôžičke“, na základe ktorej uvedená spoločnosť poskytla v prospech žalovaného čiastku 160,13 Eur. Táto suma je v zmluve uvedená v kolónke „pôžička (finančné plnenie)“ s tým, že išlo o čiastku financovanú veriteľom v prospech predávajúceho, u ktorého žalovaný zakupoval mobilný telefón - desire s za kúpnu cenu 169,- Eur. V zmluve je uvedená akontácia 8,87 Eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnutú sumu v 12. mesačných splátkach po 17,71 Eur. V zmluve bol uvedený termín konečnej splatnosti „07/2014“ s tým, že celková čiastka predstavuje 212,52 Eur a celkové náklady sú 52,39 Eur. Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 72,50 % a v rovnakej výške je uvedená v zmluve aj RPMN. Priemerná hodnota RPMN je uvedená vo výške 39,20 %.

6. V zmluve je ďalej uvedené, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú Zmluvné podmienky (podpísané žalovaným na poslednej strane), ktoré v článku 6.1 určujú, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku, a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, inak v sume uvedenej v zmluve a v termíne uvedenom v článku v bode 6.2 týchto podmienok. Podľa článku 6.2 Zmluvných podmienok, pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Podľa článku 6.3 Zmluvných podmienok je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

7. Žalovanému teda nebola poskytnutá pôžička 212,52 Eur ako bolo tvrdené v žalobe, ale len v sume 160,13 Eur, ktorú mal vrátiť v 12. mesačných splátkach po 17,71 Eur splatných 20. dňa príslušného mesiaca so splatnosťou prvej splátky dňa 20.08.2013. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad pritom vyplýva, že žalovaný uhradil akontáciu v sume 8,87 Eur, no na vrátenie pôžičky neuhradil nič.

8. Na základe uvedeného mal súd preukázanú existenciu záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. a žalovaným, ktorého obsahom bola povinnosť žalovaného vrátiť požičanú sumu spolu s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný poskytnuté peňažné prostriedky nevrátil ani len sčasti.

9. Z hľadiska právneho posúdenia predmetnej zmluvy je nepochybné, že ide o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 1 ods. 2 ustanovuje, že spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Právny predchodca žalobcu mal pri uzavretí zmluvy postavenie veriteľa (dodávateľa) podľa § 2 písm. b) cit. zákona a žalovaný postavenie spotrebiteľa podľa § 2 písm. a) cit. zákona.

10. Zmluva má písomnú formu a obsahuje všetky podstatné zákonné náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu jej uzavretia, ktorú právnu úpravu je potrebné vykladať v nadväznosti na aktuálnu judikatúru Súdneho dvora EU (prípád č. C-42/15 vo veci Biróová). Nakoľko si žalovaný svoju povinnosť zo zmluvy nesplnil, je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 191,69 Eur (čo neprevyšuje sumu 212,52 Eur, ktorú mal žalovaný zaplatiť). Na zaplatenie tejto sumy má žalobca právo v nadväznosti na zmluvné postúpenie tejto pohľadávky podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ako to vyplýva z predloženej rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 31.08.2016 a oznámenia o postúpení zo dňa 23.01.2017, čím mal súd preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v predmetnom spore.

11. Súd však nemohol priznať žalobcovi právo na zaplatenie celej sumy 191,69 Eur, nakoľko je potrebné predmetnú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 26.07.2013 podriaďiť aj pod právny režim spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku, keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý ustanovuje, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Právny predchodca žalobcu pri jej uzavretí vystupoval v pozícii dodávateľa a žalovaný v pozícii spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých je dodávateľom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

13. Ide o špeciálnu právnu úpravu majúcu prednosť pred všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o premlčaní, ktorý v § 100 ods. 1 určuje, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v zákone ustanovenej (§ 101 až 110) s tým, že na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka a ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa teda súd musí prihliadnuť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi aj v prípade, že sa tento premlčania nedovoľá. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka je všeobecná premlčacia doba trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k dátumu uzavretia zmluvy platilo, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Z tohto ustanovenia je podľa názoru súdu zrejmý zámer zákonodarcu preferovať v rámci spotrebiteľskej ochrany aplikáciu spotrebiteľských predpisov bez ohľadu na prejav vôle zmluvných strán - spotrebiteľa a dodávateľa. Aj keď teda zmluva o úvere ako taká je ako zmluvný typ upravená v § 497 Obchodného zákonníka a je tzv. absolútnym obchodom, majú sa prednostne v prípade spotrebiteľského úverového vzťahu ako klasického občianskoprávneho vzťahu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ potom aj podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy platilo, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa (pričom spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie), niet rozumného dôvodu, aby za stavu kedy Občiansky zákonník premlčanie upravuje a jeho právna úprava je pre spotrebiteľa výhodnejšia, sa v prípade spotrebiteľského úveru ako v tejto prejednávanej veci aplikovala na premlčanie obchodnoprávna úprava regulujúca vzťahy zásadne podnikateľské. Takto podanému výkladu dotknutých ustanovení, v rámci ktorých Občiansky zákonník iba implicitne vyjadroval prednosť občianskoprávnej úpravy v spotrebiteľských vzťahoch nasvedčuje aj následný prístup zákonodarcu, ktorý s účinnosťou od 01.04.2015 vyjadruje tento princíp už explicitne doplnením poslednej vety do ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Vychádzajúc z uvedeného súd kvôli premlčaniu nemohol priznať žalobcovi právo na zaplatenie celého dlhu (t.j. sumu 191,69 Eur). Splátky v sume 17,71 Eur, v ktorých mal žalovaný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky boli splatné 20. deň v príslušnom mesiaci so splatnosťou prvej splátky dňa 20.08.2013 a nasledujúce splátky boli splatnými dňa 20.09.2013, 20.10.2013, atď. Odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti každej splátky začala ohľadne nej plynúť trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Z toho vyplýva, že pokiaľ žalobca podal žalobu na tunajší súd dňa 12.10.2016, premlčanými boli splátky splatné do 20.10.2013, teda premlčanými boli splátky splatné dňa 20.08.2013 a 20.09.2013. Súd preto kvôli premlčaniu nemohol priznať žalobcovi splátky splatné dňa 20.08.2013 a 20.09.2013 a tak uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi len sumu 156,27 Eur (191,69 Eur mínus 2 splátky po 17,71 Eur ako splátky splatné v dňoch 20.08.2013 a 20.09.2013). Vo zvyšku žalobu zamietol s tým, že z dôvodu premlčania hlavného záväzku nebolo možné priznať v zamietajúcej časti ani právo na zaplatenie úrokov z omeškania vzhľadom na akcesorickú povahu tohto úrokového vzťahu.

17. Pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania sa súd riadil právnu úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (ďalej len „nariadenie“) v znení

účinnom od 01.02.2013, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V článku 12.4 Zmluvných podmienok bolo uvedené, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred. V nadväznosti na toto ustanovenie potom menovaná spoločnosť listom zo dňa 25.10.2013 (č.l. 5 spisu) vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Tento právny úkon však súd vyhodnotil ako absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, kvôli jeho rozporu s ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ust. § 565 OZ určuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, pričom podľa § 53 ods. 9 OZ platí, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z týchto ustanovení je evidentné, že ak to bolo zmluvne dohodnuté, veriteľ (dodávateľ) môže zosplatiť celú pohľadávku voči dlžníkovi (spotrebiteľovi) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. V danom prípade žalovaný neuhradil ani prvú splátku splatnú dňa 20.08.2013 a preto veriteľ mohol žiadať o zaplatenie celého dlhu najskôr po uplynutí troch mesiacov, t.j. najskôr dňa 21.11.2013. Nakoľko však žiadal žalovaného o úhradu celého dlhu už listom zo dňa 25.10.2013, teda v rozpore s cit. ustanoveniami, je tento právny úkon neplatným a tak k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti celého dlhu nedošlo. Preto súd priznal úrok z omeškania len od 21. dňa toho ktorého mesiaca, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou konkrétnej splátky vo výške 17,71 Eur s tým, že úroky z omeškania boli priznané od 03.11.2013 do zaplatenia zo sumy 17,71 Eur predstavujúcej splátku splatnú dňa 20.10.2013, kedy súd nemohol prekročiť žalobný návrh a priznať úrok z omeškania už od 21.10.2013. Výška priznaného úroku z omeškania zodpovedá sadzbe ECB aktuálnej k príslušnému dňu omeškania splátky zvýšenej o päť percentuálnych bodov.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, ktorý hovorí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Žalobca sa domáhal úhrady čiastky 191,69 Eur s príslušenstvom, úspešný bol v rozsahu 156,27 Eur s príslušenstvom. Jeho percentuálny úspech tak predstavuje po zaokrúhlení 81,5 %, zvyšok je úspechom žalovaného, t. j. 18,5 %. Čistý úspech žalobcu potom predstavuje 63 % (81,5 % mínus 18,5 %), v ktorom rozsahu má žalobca nárok na náhradu trov konania voči žalovanej. Súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, keď s poukazom na § 262 ods. 2 CSP o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.